

Församlingsinstruktion 2020

Lidingö församling

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR LIDINGÖ FÖRSAMLING

1. Syfte och vision

I inledningen till 2 avd. Kyrkoordning för Svenska kyrkan formuleras syftet med församlingarnas arbete enligt följande: *”Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbredas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.”* Mot bakgrund av detta syfte har en gemensam vision växt fram i Lidingö församling. En viktig grund i arbetet med visionen har varit det dubbla kärleksbudet. Det återfinns bl.a. i Lukasevangeliet 10:27: *”Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela din kraft och med hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv.”* I Matteusevangeliet 22:34-40 och Markusevangeliet 12:28-34 uttalar Jesus Kristus att detta är det största budet. För att kunna skapa kärleksfulla möten med Gud och med varandra krävs sammanhang, arenor och forum för möten. Lidingö församlings vision kan därför sammanfattas i *den goda mötesplatsen.*

2. Omvärldsbeskrivning

Lidingö församling omfattas geografiskt av Lidingö, med åtta kringliggande mindre öar samt ögrupperna Fjäderholmarna och Storholmen. Det moderna Lidingö har växt fram sedan den första bron till fastlandet byggdes 1925. Här finns stora grönområden och ända sedan förra seklets början har Lidingö marknadsförts som *”Hälsans ö”*, lämplig för friskvård och friluftsliv.

Lidingö församling sammanfaller med Lidingö stad och här bor närmare 48 000 personer.

Medelåldern är 42,7 år för kvinnor och 39,8 år för män. Andelen invånare med utländsk bakgrund utgör 18 % av befolkningen. I början av januari 2020 hade Lidingö församling 29 350

kyrkotillhöriga, det vill säga 63,5% av öns invånare. Under de senaste fyra åren har medlemsantalet i snitt minskat med 1,2% per år. Det är färre antal kyrkotillhöriga som flyttar in, än som flyttar ut ifrån Lidingö. Sysselsättningsgraden är god bland Lidingöborna. Drygt 70% har sysselsättning. Det finns cirka 6 600 aktiva företag på Lidingö. Merparten är småföretag med 0-4 anställda. Mellan åren 2014-2018 ökade antalet företagare med 21%. Dagligen pendlar fler människor ut ifrån Lidingö än vad som pendlar in. Därför vistas cirka 37 000 personer på Lidingö under dagtid. Det byggs nya byggnader, lägenheter och företagshus på Lidingö. År 2019 färdigställdes ett ungdomshus i Larsberg avsedd för hyresgäster i åldrarna 18-25 år. År 2025 kommer området Dalénum att stå färdigt med över 1 000 bostäder och lokaler för minst 1 000 arbetsplatser. Under de närmaste 15 åren kommer även Högsätra att utökas med nya byggnader och lägenheter.

Lidingö församling har två kyrkor, ett församlingshem, en kyrkogård, tolv övriga byggnader och en personalstyrka på 52 anställda, varav fyra säsongsanställda. Det finns en stark tradition kring de kyrkliga handlingarna bland de kyrkotillhöriga. Det hölls 211 dopgudstjänster, 74 vigselgudstjänster, 295 begravningsgudstjänster och 304 ungdomar konfirmerades. År 2019 föddes 439 barn i Lidingö församling. De kyrkliga handlingarna äger till stor del rum i Lidingö kyrka. Där firas som huvudregel huvudgudstjänst under årets helgdagar. I församlingshemmet S:ta Annagården, nära Lidingö kyrka, bedrivs den största delen av verksamhet för unga i församlingen. Här finns även en barnkörverksamhet för åldrarna 4-12 år samt en orgelskola för barn.

På den södra delen av ön ligger Breviks kyrka. Där firas gudstjänst eller mässa varje söndag, förutom på sommaren, då gudstjänsterna är sammanlysta till Lidingö kyrka. I Breviks kyrka bedrivs den större delen av församlingens barnverksamhet, genom Öppna förskolan för barn 0-3 år, knattegudstjänster, söndagsskolan och fyra barnkörer för åldrarna 4-12 år.

Lidingö församling samarbetar med Ekumeniakyrkan (Ansgarskyrkan) i Lidingö centrum. Samarbetet består bland annat av några gemensamma gudstjänster (ej huvudgudstjänster), julaftonsfirande, språkcafé och musikaliska utbyten. Församlingen samarbetar också med andra olika aktörer på ön, som Rädda barnen, Lidingöloppet, skolorna, hospice och socialpsykiatri (Freja).

3. Omvärldsanalys

Öns unika möjligheter - Nådens ö

Lidingö har fått namnet Hälsans ö. Det är en fördel att Lidingö församling är en ö, ett avskilt geografiskt område, en unik plats, med en unik möjlighet att skapa samhörighet. I en god hälsa ligger, dels en god fysisk hälsa, dels en god andlig hälsa. Den senare vill församlingen arbeta med genom att bidra till en Nådens ö i möten och tilltal. Kyrkotillhörigheten är hög, jämfört med övriga landet, och medlemmarna visar ett engagemang i andliga och kulturella frågor. Lidingö församling har en utmaning i att söka nå nya medlemmar men också att lägga sig vinn om att vårda de medlemmar församlingen redan har. Grupper med låg kyrkotillhörighet och engagemang behöver nås och aktiva medlemmar behöver mötas på nya och etablerade mötesplatser. Lidingö församling har exempelvis många kyrkliga handlingar, vilket ger en unik möjlighet att etablera nya kontakter och vårda de befintliga.

Församlingens synlighet på nya mötesplatser

Lidingö församling har möjlighet att synas på nya arenor, både på fysiska platser genom samarbeten och nätverk, och i andra sammanhang. Det är angeläget att bryta ny mark. Det har byggts nya områden på Lidingö inte minst bostäder i området Dalénum. Församlingen behöver öka sin fysiska närvaro i, eller i närheten av, de nybyggda områdena. Lidingö församling har också möjlighet att synas i andra nya sammanhang. Samarbeten med systerkyrkan på ön, Ansgarskyrkan (Ekumeniakyrkan), Lidingö stad, skolor, föreningar och organisationer breddar möjligheten till synlighet. Media och kommunikation är viktiga kanaler för att skapa nya möten.

Svenska kyrkans röst på ön

Lidingö församling har något att säga och vill vara en viktig röst i samhällsdebatten. Lidingö församlings uppgift är att vara bärare av nåd och evangelium. Kyrkan ska berätta vad den står för och stå upp för dessa värden. Lidingö församling ingår i Svenska kyrkan som är en del i den världsvida kyrkan och delar engagemang i att skapa en bättre värld att leva i. Klimatfrågan är viktig för Lidingö församling. Lidingö församling har beslutat att bli miljödiplomerad, enligt Svenska kyrkans miljödiplomeringsystem.

Fastigheternas potential

Lidingö församling äger fastigheter och däribland en vacker kyrkogård. Byggnader och miljöer behöver användas på ett ändamålsenligt sätt och bidra till goda mötesplatser.

4. Pastoralt program

A. Gudstjänst

I Apostlagärningarna 2:42 framgår att de troende som bildat gemenskap troget deltog i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna. Gudstjänsten är ett tillfälle där vi möter Gud och varandra. Till gudstjänsten kommer vi med det vi bär på i form av erfarenheter, bördor, bekymmer men också glädjeämnen, tacksamhet och lovsång. Oavsett vilka vi är i vardagen, står vi sida vid sida i gudstjänsten. Vi är i kyrkan tillsammans samtidigt som vars och ens egen relation till Gud ska respekteras och ges plats. Kyrkomusiken har en viktig roll i kyrkan och i gudstjänsten. Vi sjunger och ber, möter ordet och delar måltiden. Gud talar till oss på olika sätt genom musiken, orden, tystnaden, rummet, stillheten och måltiden som alla är vägar till möte mellan Gud och människa. Gudstjänsten skall bereda plats för mötet.

Delaktighet och stillhet är viktiga ord när vi talar om mål för gudstjänsten. Delaktighet kan se ut på olika sätt. Den som sitter i kyrkbänken och ”bara är” deltar likaväl som den som läser text, ber förbön eller sjunger i kör. Gudstjänsten skall ha relevans i människors liv på Lidingö. Därför behöver den inom sin traditionella form ha lokal och samtida förankring. De kyrkliga handlingarna är många enligt omvärldsanalysen och bidrar till att skapa nya möten och upprätthålla befintliga relationer. Målen för gudstjänster i Lidingö församling kan därför formuleras enligt följande:

- Veckans aktiviteter och ämnen från människors vardag ska ta plats i gudstjänsten. Böneämnen från församlingens verksamhetsområden ska lyftas in i *samtliga söndagsgudstjänster*. Under höst och vår ska en kör medverka i en av söndagens gudstjänster.
- Stillhet och att ”bara få vara i rummet” är ett behov vi ser omkring oss. Församlingen skall vid sidan av söndagarnas gudstjänster erbjuda *en enklare gudstjänst i veckan* med en meditativ hållning. Exempel på en sådan gudstjänst är veckomässa eller sinnesrogudstjänst. Även denna gudstjänst ska ge utrymme för olika former av delaktighet.
- I syfte att skapa nya möten och vårda redan befintliga relationer ska arbetet med de kyrkliga handlingarna upprätthållas och utvecklas.

B. Undervisning

Kyrkan är kallad att undervisa och Kyrkomötet 2019 uppmanar oss att bedriva en långsiktig och systematisk satsning på undervisning och lärande. I sändning och tjänst för världen och i gudstjänstens gemenskap är undervisningen den kristna trons livsnödvändiga samtal och delande. Det är därför viktigt att undervisning och lärande i Lidingö församling syftar till att människan känner sig sedd och bekräftad. Lidingö församling vill arbeta med att upprätthålla och utveckla arbetet med ungdomar och konfirmander.

Människan är född nyfiken och sökande. Hela livet är en lärandeprocess där dialog människor emellan är viktig men även fördjupning och reflektion. Aposteln Paulus skriver i Första Korinthierbrevet 14:9-11: ”På samma sätt med er: om ni inte använder tungan till att tala begripligt, hur skall man då kunna uppfatta vad ni säger? Då talar ni ju i tomma luften. Hur många språk det än finns i världen, så är inget utan ljud. Men om jag inte vet vad ljuden betyder blir jag en främling för den som talar och han en främling för mig.”

Vi vill att människan får tolkningsnycklar till den kristna tron och till bibeln för att förstå den identitet och frihet som kristen tro ger. Målen för undervisning i Lidingö församling kan därför formuleras enligt följande:

- Lidingö församling vill se grupper för lärande *i alla åldrar* där det finns möjlighet till fördjupning och eftertanke och där det finns förutsättningar att växa i tro. Vägar till fördjupning ska bygga på den kristna traditionen och bibelns berättelser. Exempel på grupper där undervisning kan integreras är barnkörer, vuxenkörer, SKUM m.fl.
- Lidingö församling ska ha minst *en grupp för vuxet växande per år*. Exempel på sådana grupper är bibelstudiegrupp, frälsarkransgrupp eller liknande.

C. Diakoni

I Matteusevangeliet 7:12 säger Jesus: ”Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem.” Med en grundsyn i att hjälpa, motverka ensamhet och skapa mötesplatser för samtal och gemenskap har målen för Lidingö församlings diakoni växt fram. Det diakonala arbetet i Lidingö församling bör göras *synligt* och församlingen bör skapa kontakter med nya aktörer inom exempelvis kommunen och dess etablerade mötesplatser, men också med andra aktörer såsom ideella föreningar t.ex. Röda korset och Rotary.

Lidingö församling vill vidga förutsättningarna för att öka den diakonala *tillgängligheten*. Det kan ske genom att församlingen arbetar med att sänka både den mentala och den fysiska tröskeln för möten. Ett sätt är att erbjuda själavårdande men också terapeutiska samtal. Ett annat sätt att motverka ensamhet är genom olika träffar och aktiviteter i grupp.

En utbyggd volontärverksamhet skulle möjliggöra en utökad uppsökande verksamhet där både de ideella och de som får besök inlemmas i ett meningsfullt sammanhang. Vidare bryts ensamheten för den som inte kan ta sig till kyrkan. Målen för diakoni i Lidingö församling kan därför formuleras enligt följande:

- Lidingö församlings diakonala verksamhet ska göras synlig och lättillgänglig genom att varje år etablera kontakt med *tre* nya aktörer i församlingen.
- I Lidingö församling ska det finnas minst *fyra* nya eller etablerade grupper där människor möts i syfte att motverka ensamhet och bygga församlingsgemenskap. Därutöver vill församlingen erbjuda själavårdande och terapeutiska samtal.
- I Lidingö församling ska inom två år, fr.o.m. år 2020, *skapas en besöksgrupp* som är bemannad av volontärer. Syftet med besöksgruppen är uppsökande verksamhet framför allt i hemmet.

D. Mission

Svenska kyrkan på Lidingö är en del av den världsvida kyrkan som delar de grundläggande uppgifterna, bland andra uppgiften *mission*. Grunden för *mission* är Guds kärlek till mänskligheten. Jesus Kristus sänder oss ut, som kyrka, för att bära budskapet vidare.

Missionsuppgiften bärs gemensamt av alla döpta. Det missionella perspektivet kan finnas i all kyrklig verksamhet. Genom att utöva diakoni, bedriva undervisning och fira gudstjänst är kyrkan till sin existens missionerande. En ny tid med nya behov och med en ny roll för kyrkan påkallar också nya vägar för att kunna vara en missionerande kyrka. En bild som tydliggör uppdragets karaktär finns i Apostlagärningarna. När missionären Paulus kommer till Aten och får syn på vilken genomslagskraft avgudabilder har, och håller sitt tal inför areopagen, knyter han an till det människor redan känner till, men också till det människor anar men inte lärt känna ännu (ett altare till en okänd Gud). Lidingö församlings missionsuppdrag är att knyta an till det människor kanske "har på känn" men ännu inte känner till. Paulus sa enligt Apostlagärningarna 17:27-28: "(Gud) är ju inte långt borta från någon enda av oss. Ty i honom är det vi lever, rör oss och är till."

Lidingö församling behöver utveckla synligheten och närvaron på platser och i sammanhang där människor naturligt samlas. Några sådana exempel som samlar många på Lidingö är "Hälsan i centrum", "Barnen i centrum", julmarknaden samt "Fotbollens dag". Upparbetade samarbeten ska behållas och utvecklas.

Lidingö församling vill erbjuda och välkomna människor att mötas i gruppverksamhet, där människor, särskilt "mitt i livet", får möjlighet att göra sin livstolkning och växa i kunskap om den kristna tron och om sin plats i skapelsen, med ansvar och möjligheter både lokalt och globalt. Lidingö församling har därutöver fattat beslut om att bli miljödiplomerade, varför frågan om ett hållbart förhållningssätt är central i församlingens verksamhet och aktiviteter. Målen för mission i Lidingö församling kan därför formuleras enligt följande:

- Lidingö församling ska genom medarbetare i församlingen och/eller genom ideella, göra Svenska kyrkan synlig på *tre platser* varje år eller sammanhang där människor naturligt samlas på Lidingö.
- Lidingö församling ska ha minst *en mötesgrupp*, vilken helt, eller tillsammans med någon eller några andra av kyrkans grundläggande uppgifter (gudstjänst, undervisning eller diakoni), syftar till att utöva mission. En sådan grupp kan vara en ny grupp eller en pågående grupp. Exempel på missionsgrupper är föräldraforum, forum för teologiska perspektiv på aktuella frågor, ACT-gruppen som väljer ett eller flera projekt som tydliggörs för församlingen och samtalsgrupper för bibel och tro.

